

LetterVerZ

Aktie Typografie in de jaren '80

Woorden en letters als tekens van verZ

LetterVerZ is verzetstypografie, typografie en verzet in één. VerZ als geheimgtaal bij de hobo's – die bevrijde slaven en landlopers in de USA. Het oorspronkelijke kraakteken, de pijl door de cirkel, was daarvan afgeleid: een pictogram voor „doorgaan“. Al snel werd de pijl in de kraakbeweging veranderd in een bliksemschicht., die we van de hoogspanningsleidingen kennen.

En verzet als in het epos „Wibautotisme“ onder de Vaz Dias-ophaalbrug bij het Jonas Daniël Meyerplein, gezet in cryptische lettertekens. Dit kunstwerk is nog steeds een aanklacht tegen de grootschalige stadsvernieling van de Nieuwmarktbuurt tot en met de Wibautstraat in de 70-er jaren. Het is al weer 40 jaar oud, maar nog steeds een markant statement.

Nu de wooncrisis op haar hoogtepunt is en het grootkapitaal zich als vanouds vergrijpt aan ons aller vastgoed, groeit het terugverlangen naar die tijd van strijd en intimiteit. Toen kraken nog kon. Steeds vaker krijgen veteranen de vraag: hoe deden jullie dat?

De hand van Hashem

Met een dikke vette viltstift trok Karim Hashem een cirkel met een pijl erdoor. Het was de voorpagina van Kraakkrant 28, april 1978. De glorie tijd van de kraakbeweging was aanbroken. En het kraakteken begon aan een wereldreis. Van de Oosterparkstraat, naar de Grootte Keyser, naar Rotterdam, Zurich, Berlijn, London en waar niet. Het duurde even voor het oorspronkelijke teken zijn vast vorm vond. Eerst kwam er een golfje in de schacht, en niet veel later een bliksemschicht, mede

mogelijk gemaakt door de spuitbus.

Een teken aan de wandel

Aan de hand van het kraakteken en ander werk van Karim Hashem vertellen wij het verhaal van het kraken, van het bewegen, van ruimte maken. Waar kwam dat teken vandaan? Hoe kwam het hier? En welk leven ging het leiden? Dat gaat leiden tot een expositie in het Vrij Paleis, voorheen (1982-1988) "Eiland van anarchie" Aorta, in het oude Handelsbladgebouw.

De expositie ontstaat zo door verzamelend werken. Deze aankondiging is tegelijk een oproep om deel te nemen aan de zoektocht naar de reis van het kraakteken, in de tijd en in de ruimte.

Hoe dan?

- Voeg je foto's, tags, flyers, T-shirts, span-

Karim Hashem

- 1954 geboren in Hilversum
- 1972 studie politieke wetenschappen in Nijmegen en aan de UvA
- 1976 Kantoorlog rond het Fort van Sjakoo
- 1977 Melkwegprogramma's en affiches
- 1978 Redactie en Layout van de Kraakkrant
- 1980 Kraken in Parijs
- 1982 Vormgeving van het gedicht Wibautotisme
- 1986 Tentoonstelling van het project „Wij treinen“ in de stationshal van Schiphol
- 1988 Uitgever Zandkrant
- 1989 Verhuizing naar Wenen

doeken, souvenirs en andere memorabilia toe

- Stel en beantwoord vragen: wie bracht waar en wanneer de bliksemschicht aan? wat behelst de Hobo Code?
- **Kom meehelpen**, als vrijwilliger of stagiair. Daar word je wijzer van.
- **Neem zitting** in ons Comité van Aanbeveling
- **Doneer** op NL53TRIO0338573607 t.n.v. Stichting Migrant 2 Migrant o.v.v. LetterVerZ
- En kraak het Paleis.

Organisatie:

Karim Hashem, Jip Binsbergen, Ben Duivenvoorden, Fons Rietmeyer en Jo van der Spek Stichting Migrant 2 Migrant (M2M)

Email: info@letterverz.nl

Website: Letterverz.nl

Mobiel: 0684340604

Bank: NL53TRIO0338573607 t.n.v. Stichting Migrant 2 Migrant o.v.v. LetterVerZ

Raddraaier
SSP drukkers

institute of
network cultures

waternet
waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

internationaal instituut
voor sociale geschiedenis

VRIJ
PALEIS

WIBAUTOTISME

HET RAADSEL NA 40 JAAR ONTHULD?

Speciale voorstelling vrijdag 23 september
15 uur rond de brug

in 't VrijPaleis
23 tot 28 September '22
Paleisstraat 107

Opening 23 September '22
Van Dierckx-straatbrug
bij de Dierckxkerk

LetterVerZ

Aktie Typografie in de jaren'80

gevoerd door
Karim Hashem

Aansluitend
beweging naar de
expositie LetterVerZ
/met teken aan de
wandel/ in het Vrij
Paleis, Paleisstraat
107, Amsterdam.
Intocht vanaf 17 uur

Het Wibautotisme tekent een buurt, die nog steeds zijn draai niet heeft gevonden.

11 Oktober 1980. Het laatste stukje van de metro was geopend door de Majesteit. De rookwolven boven de Nieuwmarktbuurt trokken langzaam op. Wat was er gebeurd? Wethouder Han Lammers en de zijnen hadden in hun grote stadsfantasie de Nieuwmarkt plat gegooid voor een snelweg en de metro. Ook de Weesperbuurt moest wijken voor de bouw van de ondergrondse en de daarboven razende Wibautstraat. De dichter Kristian Kanstatt beleefde dit direkt vanuit zijn gekraakte woning, het Zebrahuis in de Sarphatistraat. Met het gedicht „Wibautotisme“ schreef hij zijn aanklacht tegen dit geweld.

Hij ging bij Karim op bezoek, want hij wilde zijn sloepje lenen om het gedicht onder de wipbrug in de Wibautstraat op te hangen. Als spandoek. Ze kregen de tip hiervoor bij de Commissie voor

Beeldende Kunst aan te kloppen. Ze kregen zowaar subsidie om het „Wibautotisme“ onder de Vaz Diasbrug aan te brengen.

Het gedicht van Kristian Kanstadt werd cryptografisch vorm gegeven door typograaf Karim Hashem en op 23 september 1982 aangebracht onder de M.S. Vaz Dias, wipbrug 238, ook bekend als de Weesperbrug. En daar hangt deze co-creatie nog steeds, zichtbaar voor een ieder die moet wachten voor de open brug. Na 40 jaar is het voor velen nog steeds een raadsel wat er staat. Tijd voor de onthulling!

